

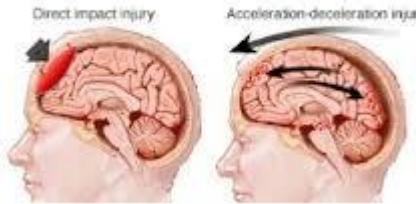

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی استان سمنان

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی کوثر
سلسله مطالب آموزشی بیماران

ضربه به سر

Types of traumatic brain injury (concussion)

گردآوری: فاطمه مونسان
کارشناس ارشد پرستاری
بهار ۱۴۰۴

K(E.R)EPP۶۶/۱-۰۰/۱

در صورت بروز هر یک از علائم زیر مجدداً به اورژانس مراجعه نمایید:

* استفراغ

* سرگیجه شدید

* اختلال هوشیاری

* تشنج

* سردرد

* تنگی نفس

* تاری دید و ضعف بینایی

* ادامه خونریزی یا ترشح خونابه ای

* درد شدید هنگام راه رفتن

* افزایش قابل توجه ضربان قلب و تنفس

* عدم تعادل

* تب

* فراموشی

پیشگیری از ضربه به سر:

- پوشیدن کلاه محافظ هنگام انجام فعالیت هایی که احتمال ضربه به سر در آنها وجود دارد مانند موتور سواری، بالا رفتن از صخره های سنگی و اسکی روی آب .

- همیشه هنگام سوار شدن در اتومبیل کمربند ایمنی را ببندید.

منبع

۱- جانیس ال. هینکل، کری اچ. جیویر ۲۰۲۰

. پرستاری داخلی جراحی بیماری های

مغز و اعصاب (برونر و سوارث)

لطفاً در صورت هرگونه سوال با شماره ۰۲۳۳۱۴۲۲۱۲۳ تماس بگیرید.

سایت بیمارستان: □

<http://semns.kosarhos.ac.ir>

آموزش به بیماران ضربه سر در منزل:

* داشتن استراحت لازم و کافی در منزل براساس دستور پزشک معالج.

* در چند روز اول از مصرف غذاهای سنگین پرهیز شود.

* داروهای خود را به صورت منظم و در ساعت مقرر مصرف نمایید.

* از انجام ورزشهای سنگین و فعالیتهایی که احتمال ضربه سر را افزایش می دهد به مدت دو هفته پرهیز نمایید.

* در صورت نیاز به مصرف طولانی مدت دارو قبل از اتمام داروها به پزشک معالج مراجعه نمایید.

* در صورتیکه جراحی روی قسمتی از بدن دارید

حداکثر یک روز در میان پانسمان آن را تعویض نمایید و در زمان تعیین شده جهت کشیدن بخیه ها مراجعه نمایید.

در مورد ضربات خفیف سر، اگر منعی برای دریافت داروی خاص ندارید، می توانید استامینوفن یا ایبوپروفن مصرف کنید. از آسپرین

استفاده نکنید چراکه در صورت وجود خون ریزی آن را تشدید می کند. از مصرف هر نوع داروی ضد درد که ممکن است شما را خواب

آلود یا گیج کند (داروهای آرام بخش مانند والیوم) خودداری کنید.

مگر این که قبلاً این دارو ها را به صورت منظم و به منظور یک مشکل دیگر مصرف می کردید چون اثر این این دارو ها ممکن

است با علائم ضربه مغزی اشتباه گرفته شوند .

انواع صدمات سر

- ۱- آسیب به پوست سر (پارگی، جراحت و خونریزی زیر پوست همراه با تورم و کبودی)
- ۲- شکستگی جمجمه
- ۳- صدمات بافت مغز (صدمات داخل جمجمه).

آسیب مغزی در اثر صدمات به دو صورت ظاهر می شود

- ۱- آسیب سر اولیه همان صدمه اولیه ای است که در اثر صدمه به مغز وارد می شود مثل کوفتگی مغز، له شدگی، پارگی عروق خونی.
- ۲- آسیب ثانویه در طول چند ساعت تا چند روز پس از آسیب اولیه ایجاد می شود و علت آن تورم مغز و خونریزی است.

تشخیص انواع صدمات سر:

- ۱- از روی علائم ظاهری
- ۲- انجام رادیوگرافی ساده.
- ۳- انجام سی تی اسکن یا MRI که خونریزی های داخل مغز را نشان می دهد.

علائم ضربه سر

به گستردگی صدمه بستگی دارد:

خواب آلودگی یا گیجی و منگی

تهوع و استفراغ مکرر

تاری دید

اشکال در صحبت کردن

ضعف عضلانی

هم اندازه نبودن مردمکها

کاهش هوشیاری موقت یا طولانی

فراموشی

تحریک پذیری

سردرد

خونریزی از بینی و گوشی و کبودی اطراف چشم

خونریزی از پوست سر در صورت وجود زخم

اصول کلی درمان:

- بستری کردن برای زیر نظر گرفتن بیمار، در صورت داشتن علائم شدید مانند کاهش هوشیاری، شکستگی جمجمه،
- انجام اقدامات تشخیصی مانند: آزمایش خون، انجام رادیوگرافی و سی تی اسکن.
- تعیین آسیب و میزان صدمه ایجاد شده تنها با معاینه، مشاهده دقیق و تحت نظر قرار دادن امکان پذیر می باشد.
- امکان دارد پس از معاینه و بررسی فرد توسط پزشک، بیمار مرخص و به خانه فرستاده شود، که حتماً باید یک فرد قابل اطمینان در کنار بیمار بماند و مراقب ظاهر شدن علائم هشدار باشد.
- ۲۴ ساعت اول بعد از ضربه از نظر بروز علائم و عوارض جدی بسیار مهم است. اگر در سرتان بریدگی ایجاد شود و این بریدگی عمیق یا زیاد باشد ممکن است نیاز به بخیه باشد.